

EKSUIBRIS

TRÜ TEADUSLIKUS
RAAMATUKOGUS

**ЭКСЛИБРИС В НАУЧНОЙ БИБЛИОТЕКЕ
ТАРТУСКОГО ГОСУДАРСТВЕННОГО
УНИВЕРСИТЕТА**

III

ПАМЯТНЫЕ ЗНАКИ И ЭКСЛИБРИСЫ
НАУЧНОЙ БИБЛИОТЕКИ ТГУ

**BOOK-PLATES IN THE LIBRARY
OF TARTU STATE UNIVERSITY**

III

COMMEMORATIVE BOOKMARKS AND BOOK-PLATES
OF THE LIBRARY OF TARTU STATE UNIVERSITY

EKSLIIBRIS

TARTU RIIKLIKU ÜLIKOOLI TEADUSLIKUS
RAAMATUKOGUS

III

TRÜ TEADUSLIKU RAAMATUKOGU
MÄLESTUSVIIDAD JA EKSLIIBRISED

Redaktsioonikolleegium:

R. Kleis, M. Kümnik, L. Peep, L. Tiik, L. Trikkant (toimetaja)

Koostaja: T. Nurk

Kujundaja: T. Sepp

Fotod: J. Karm

TRÜ TEADUSLIKU RAAMATUKOGU MÄLESTUSVIIDAD JA EKSLIIBRISED

Tartu Riikliku Ülikooli Teadusliku Raamatukogu eksliibrisekollektsoonis, mis sisaldab suurel hulgal mitmete teadusasutuste ja isikute raamatumärke, on tagasihoidlikul arvu ka raamatukogule endale tehtud eksliibriseid ja raamatukoguga seotud sündmusi tähistavaid mälestusviitu.

1970. a. möödus kaks sajandit raamatukogu esimese direktori prof. Karl Morgensterni sünnist. Selleks tähtpäevaks valmistas kunstnik Kaljo Põllu mälestusviida. Ühel pool K. Morgensterni portreed kujutab autor Klassikalise Muinasteaduse Muuseumi antiikskulptuure, teisel pool Tartu toomkiriku kooriosa, mis 1806. a. sai ülikooli raamatute varjupaigaks. Nii elustab kunstnik mälestuse väsimatust kogujast, viitab tema teenetele ülikooli raamatukogu ja kunstimuseumi rajamisel.

Kui selles Karl Morgensterni mälestusviidas lähtub K. Põllu kindlast isikust ja esitab olulisemat tema elutööst, siis teises mälestusviidas annab ta üldistuse Tartu kõrgkoolile ja selle raamatuvaramule. Ta kujutab mälestusviidal õpetatud mehi kolme ja poole aastasaja tagant. Nad on paigutatud mõjusalt gooti interjööri; kesksel kohal on raamat.

K. Põllu mälestusviitade väljenduslikkust suurendab akvatintatehnika, mille heledate ja tumedate pindade rütm ja kohati tuntav kornikrobedus sobivad romantikahõngulise möödaniku kujutamiseks. Need väikesed meenelehed on detailirohkelt jutustavad, ent iga üksikasi on läbi mõeldud ja ilmekas.

1971. a. pöörduti mitme kunstniku poole palvega luua TRÜ Teaduslikule Raamatukogule eksliibris. Kõige elavamalt reageeris sellele Eesti NSV teeline kunstnik Vive Tolli, kes ulatusliku vabagraafika-alase tegevuse kõrval on loonud rohkesti raamatuillustratsioone ja eksliibriseid. Ülikooli raamatukogule määratud raamatumärkides lähtub V. Tolli raamatukogust või sellega seotud isikutest. Ta eelistab söövitustehnikat, mis kõige paremini toob esile tema rahutu nõtke joone ja vaheldusrikka pinnafaktuuri. Mõnede eksliibrise sügavtrükiplaatidelt on kunstnik teinud tõmmiseid ka kõrgrükis. Nendel mõjub hele kujutis ühtlaselt tumedal foonil rahulikumalt, samaaegselt nagu kammitsedes V. Tollile omast väljendusviisi poeetilisust.

V. Tolli tehtud eksliibrimest tundub väga terviklik see, mille avatud kõite ühel leheküljel on raamatukogu nimetus, teisel hoone, all sisu sümboliseerivad vanad foliandid. Raamatukogu algusaastate hõngu rõhutab klassitsistlik ornamentika, millel on sugulust ülikooli peahoone dekoratiivtahvlite akan-tuselehtedega. Pisut skemaatiliseks jääb teine raamatukoguvaatega eksliibris, mille ornament meenutab aula rikkalikku puunikerdust.

Küllaltki huvitavad on kaks eksliibrisevarianti K. Morgensterni, G. F. Parroti ja Kr. J. Petersoni portreemedaljonidega, kus akantuse väänlevad lehed moodustavad portreesid ja teksti ühendava tausta. Selle lahenduse otsimist tunnistavad kaks kavandlikku portreemedaljonidega eksliibriseid. V. Tolli eksliibrimestes sageli vilksatavat huumorit võib tabada eskiislikus raamatumärgis, millel kolm tuntud eesti meest — Kr. J. Peterson, Fr. R. Faehlmann ja Fr. R. Kreutzwald — seisavad koos K. Morgensterniga nagu sügavas mõtiskelus raamatuvaikus. Neis portreelise lahendusega eksliibrimestes on aimata vihjet eestlaste õpingute algusele Tartu suurkoolis.

Mitu eksliibriseid kujundas ülikooli raamatukogule kirjameister Villu Toots. Vastavalt tema kunsti põhialale domineerib nendes eksliibrimestes kiri, mis pole saateelemendiks nagu Vive Tolli ja teiste töödes, vaid dekoratiivseks ja mõtet kandvaks põhikomponendiks. V. Toots kasutab põhiliselt klišeetrükki, kusjuures rakendab mõnikord sama kõrgrükiplaati värvita pimetrüki saamiseks pehmel paberil.

Väga lakooniliselt ja kaunilt mõjub mustal taustal valgetest gooti tähtedest rombjaolt komponeeritud tekstiosa, mida rikastavad L-tähe keerutus ja voolav vinjett kirja all. Sama kliše on andnud pimetrükina ilusa valge-valgel kombinatsiooni. Hea üldmõjuga on ka kalligraafilise ornamendi keskel antiik-

vatähtedest tekst, meenutades oma selguses ja lihtsuses raidkirja heledal marmoril.

V. Toots kasutab eksliibristes ka figuraalset või ornamentaalset kujundust. Ühel kujutab ta mineviku raamatutarku, teisel rikkalikult kaunistatud köidet. Vastavalt kaugest ajast pärinevatele motiividele ümbritsevad neid arhaiseeriva untsiaalkirja tähed. V. Tootsi eksliibristes väärub tähelepanu hea rütm teksti paigutuses ja tähtede selge loetavus.

Järgmisena asus TRÜ Teaduslikule Raamatukogule eksliibrilooma graafik Vello Vinn. Tema loomingu üldistusetootlust ja ratsionaalsust leidub ka raamatukogu eksliibrises. Ta seostab raamatuhoidlat eelkõige hiigelköidetega, mida kujutab nagu piiramas mingit vaikuseala, kus valitsevad sümboolselt suled ja kirjavahemärgid. Vihjamisi, assotsiatiivselt osutab kunstnik eksliibrise konkreetsele omanikule, asetades perspektiivsesse sügavusse gooti portaali. V. Vinna loomelaadile omaselt on eksliibrise kompositsioon rangelt sümmeetriline. Tehnilises teostuses eelistab V. Vinn oforti, töödeldes hästi terava ofordinõelaga peenelt ja tihedalt läbi kõik pinnad.

1976. a. valmistas tarbekunstnik ja restauraator Endel Valk-Falk ülikooli raamatukogule superekliibrise. Restaureerimistöös on kunstnik kokku puutunud vanade köidetega, mis on teda innustanud endisaegade töövõtete ja kaunistusviiside elustamisele, ühtlasi äratanud huvi mineviku ainetiku ja sümboolika vastu. TRÜ Teadusliku Raamatukogu superekliibrisel kujutab E. Valk-Falk pelikani, kes iidsetest aegadest on tuntud noore põlvkonna eest hoolitsemise sümbolina, ning nagu juhib selle kaudu mõttelõnga *alma mater*'i raamatuvaramu põhifunktsioonile. Teravmeelselt kahest foliandist kujundatud algustähega lihtne selge kiri moodustab tasakaaluka raamistiku mõtte-rikka alltekstiga sulejoonistusele.

TRÜ Teadusliku Raamatukogu mälestusviitades ja eksliibristes näeme küllaltki huvitavaid, omapäraseid kunstilisi ja sisulisi lahendusi.

Памятные знаки и экслибрисы Научной библиотеки ТГУ

Резюме

В коллекции экслибрисов Научной библиотеки Тартуского государственного университета, наряду с многочисленными книжными знаками различных научных учреждений и отдельных лиц, имеется небольшое собрание экслибрисов и памятных знаков, изготовленных для университетской библиотеки.

В 1970 г. художник К. Пыллу создал памятный знак в честь 200-летия со дня рождения первого директора библиотеки Тартуского университета проф. К. Моргенштерна. Другой его памятный знак напоминает нам о 350-летней истории высшей школы в Тарту. Памятные знаки К. Пыллу поражают изобилием деталей, но каждая из них выразительна и необходима для того, чтобы в памяти зафиксировалось лицо или историческое событие. Как технический прием художник использует акватинту.

В 1971 г. обратились к нескольким художникам с просьбой создать экслибрис для Научной библиотеки ТГУ. Живее всех откликнулась на это заслуженный художник ЭССР В. Толли, которая изготовила ряд книжных знаков с изображением библиотеки или связанных с ней деятелей. В. Толли предпочитает технику травления, в которой лучше всего проявляются ее гибкие линии и разнообразно меняющаяся поверхность. Иногда с пластин глубокой печати художник делает также отпечатки высокой печати, получая таким образом разнообразные варианты.

Ряд экслибрисов оформил для библиотеки известный книжный график В. Тоотс, который с большим мастерством использует в своих экслибрисах шрифт, реже добавляет к нему художественное изображение. В. Тоотс пользуется, в основном, клише, причем иногда выполняет то же самое высокое клише также в технике бесцветной слепой печати.

Третий художник, изготовивший экслибрис для библиотеки, — график В. Винн. Для его творчества характерны обобщение, рационализм и ассоциативность, которые отражаются также в выполненном им экслибрисе. В. Винн предпочитает технику офорта, обрабатывая острой иглой всю поверхность тонкими плотными штрихами.

В 1976 г. художник-прикладник и реставратор Э. Вальк-Фальк создал для университетской библиотеки суперэкслибрис.

Commemorative Bookmarks and Book-Plates of the Library of Tartu State University

Summary

The book-plate collection of the Tartu State University Library includes alongside a great number of plates of various individuals and scientific institutions a few book-plates and commemorative bookmarks specially prepared for the library.

In 1970 Kaljo Põllu made a bookmark to commemorate the bicentenary of the birth of Karl Morgenstern—the first director of the Library of Tartu University. He produced another commemorative bookmark to remaind us of the three hundred and fifty years of higher education in Tartu. The commemorative bookmarks by K. Põllu are epic in style and decorated with numerous details, every detail being expressive and indispensable for singling out the commemorated person or event. The technique used is that of aquatint.

In 1971 several artists were asked to prepare book-plates for the Library of Tartu State University. The most active response came from Honoured Artist of the Estonian S.S.R. Vive Tolli who prepared a number of bookmarks depicting the library or persons associated with it. V. Tolli prefers the technique of etching which best of all brings forth her supple line and

variable surface. From some etching plates she also makes high-print proofs, thus obtaining different variants.

A number of bookplates for the library were designed by the well-known book illustrator V. Toots, who in his plates makes excellent use of calligraphic ornamentation to which occasionally a picture is added. For the most part V. Toots uses a cliché and sometimes also produces colourless blind-prints from the same cliché.

The third artist to produce a book-plate for the library was V. Vinn. Generalization, rationality and associativeness are characteristic of his art as a whole and also of his bookplates. V. Vinn's favourite technique is etching and he works up all surfaces densely and carefully with his needle.

In 1976 E. Valk-Falk, artist in leather and book restaurator designed a superexlibris for the Library of Tartu State University.

KALJO PÕLLU (sünd. 1934) õppis 1956.—1962. a. ENSV Riiklikus Kunstiinstituudis klaasehistööd. Lõpetamise järel suunati ta TRÜ kunstikabineti juhatajaks, kellena ta töötas kuni Tallinna siirdumiseni 1975. a. suvel. Pedagoogilise töö kõrval tegutses K. Põllu tulemusrikkalt loovkunstnikuna vabagraafika, eksliibrise ja raamatukujunduse alal. Pidevalt esines ta oma teostega kohalikel, vabariiklikel ja üleliidulistel näitustel ning võttis korduvalt osa välis- ja rahvusvahelistest näitustest. 1975. a. kevadel sai K. Põllu Kristjan Raua nimelise aastapreemia.

КАЛЬО ПЫЛЛУ (род. 1934 г.), в 1956—1962 гг. учился в Государственном художественном институте Эстонской ССР на отделении художественной обработки стекла. По окончании института он был направлен на работу заведующим художественным кабинетом Тартуского университета и находился на этом посту до своего переезда в Таллин летом 1975 г. Наряду с педагогической деятельностью К. Пыллу достиг значительных творческих успехов как художник-график, создатель экслибрисов и оформитель книг; он постоянный участник тартуских, республиканских и все-союзных выставок, его работы неоднократно экспонировались на зарубежных и международных выставках. Весной 1975 г. К. Пыллу получил ежегодно присуждаемую премию им. Кристиана Рауда.

KALJO PÕLLU (b.: 1934) studied glass embellishment at the State Institute of Art in 1956—1962. After graduating from the institute he began to work as the head of the Art Studio of Tartu State University. He held this post until the summer of 1975 when he went to work in Tallinn. Besides his activities as a teacher K. Põllu has worked successfully in the fields of graphic art, book-plate and book designing. He has exhibited his works at local, republican and all-Union exhibitions and has taken part in foreign and international exhibitions. In the spring of 1975 K. Põllu was awarded the Kristjan Raud Annual Prize.

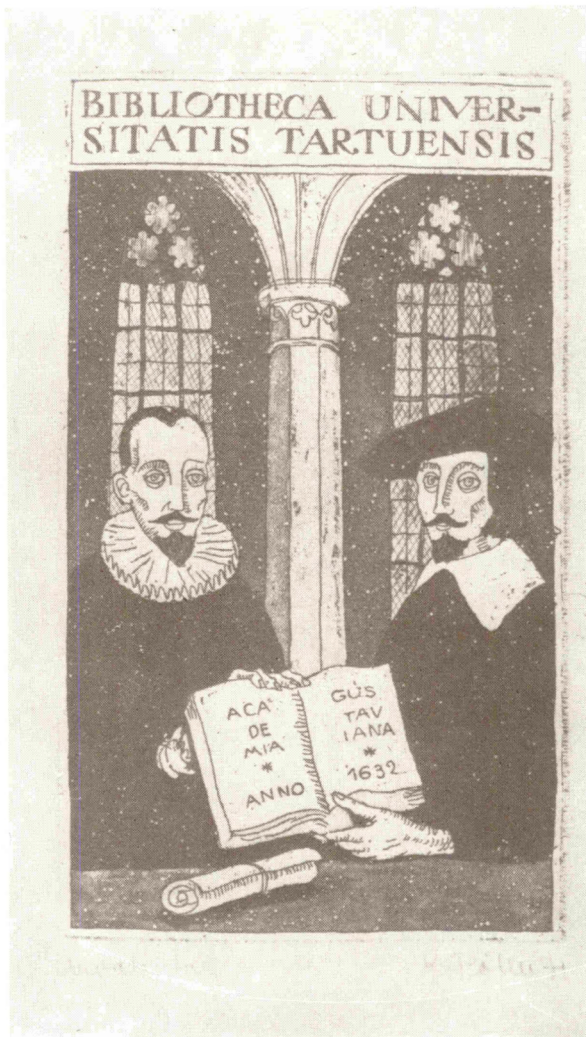

1. K. Morgenstern.
Mälestusviit.
Akvatinta. ofort.

К. Моргенштерн.
Памятный знак.
Акватинта, офорт.

K. Morgenstern.
Commemorative
bookmark. Aquatint,
etching.

1970. 67×118

2. Bibliotheca
Universitatis.
Tartuensis.
Mälestusviit.
Akvatinta, ofort.

Библиотека
Тартуского
университета.
Памятный знак.
Акватинта, офорт.

Bibliotheca
Universitatis
Tartuensis.
Commemorative
bookmark. Aquatint,
etching.

1971. 113×68

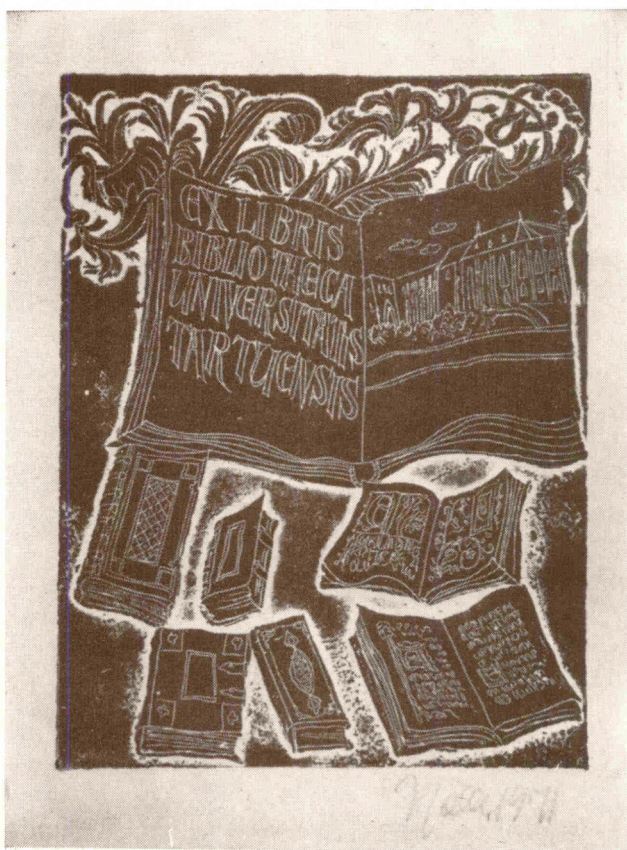
VIVE TOLLI (sünd. 1928) õppis 1947.—1953. a. ENSV Riiklikus Kunsti-instituudis graafikat. Lõpetamise järel asus Tallinnas tööle vabakunstnikuna. On loonud vabagraafilisi lehti ja sarju, raamatuillustratsioone ja eksliibri-seid, mida on edukalt eksponeeritud vabariiklikel, üleliidulistel ja rahvus-vahelistel näitustel. 1965. a. omistati V. Tollile Eesti NSV teenelise kunstniku nimetus. 1960. a. autasustati teda NSV Liidu Rahvamajanduse Saavutuste Näituse komitee suure hõbemedaliga raamatute kujundamise ja illustreeri-mise eest, 1965. a. Ljubljana rahvusvahelisel graafikabiennaalil kuldmedaliga, 1969. a. III üleliidulisel estampide näitusel Vilniuses teise preemiaga, 1972. a. osavõtu eest „Kaasaegse eksliibrise biennaalist“ Poolas aumedaliga ja 1975. a. Moskva rahvusvahelise raamatunäituse hõbemedaliga. 1975 a. pälvis ta Nõu-kogude Eesti preemia.

ВИВЕ ТОЛЛИ (род. 1928 г.), в 1947—1953 гг. училась в Государствен-ном художественном институте на отделении графики. По окончании института начала работать в Таллине свободным художником. Ею соз-даны листы и целые графические серии, иллюстрации к книгам и экс-либрисы, которые с успехом экспонировались на республиканских, все-союзных и международных выставках. В 1965 г. В. Толли было при-своено звание заслуженного художника ЭССР. В 1960 г. за художественное оформление и иллюстрацию книг В. Толли была удостоена большой серебряной медали ВДНХ СССР, в 1965 г. на международном биеннале графики в Любляне — золотой медали, в 1969 г. на всесоюзной выставке эстампа в Вильнюсе — 2-ой премии, в 1972 г. за участие в «Биеннале со-временного экслибриса» в Польше — почетной медали и в 1975 г. на Международной книжной выставке в Москве — серебряной медали. В 1975 г. ей присуждена премия Советской Эстонии.

VIVE TOLLI (b.: 1928) studied graphic art at the State Institute of Art in 1947—1953. After graduation she began to work in Tallinn as a free-lance artist. She has produced graphic sheets and series, book illustrations and book-plates which have been successfully exhibited at republican, all-Union and international exhibitions. In 1965 Vive Tolli was awarded the title of Honoured Artist of the Estonian S.S.R. In 1960 she won the big silver medal for book designing and illustrating awarded by the Committee of the National Economy Exhibition of the Soviet Union. In 1965 she also won the gold medal of the International Biennial of Graphic Art in Ljubljana and in 1969 the second prize at the third all-Union exhibition of prints in Vilnius. In 1972 she was awarded a medal for participation in the “Biennial of the Modern Ex Libris” in Poland and in 1975 the silver medal of the all-Union book exhibition in Moscow and the Soviet Estonia grant.

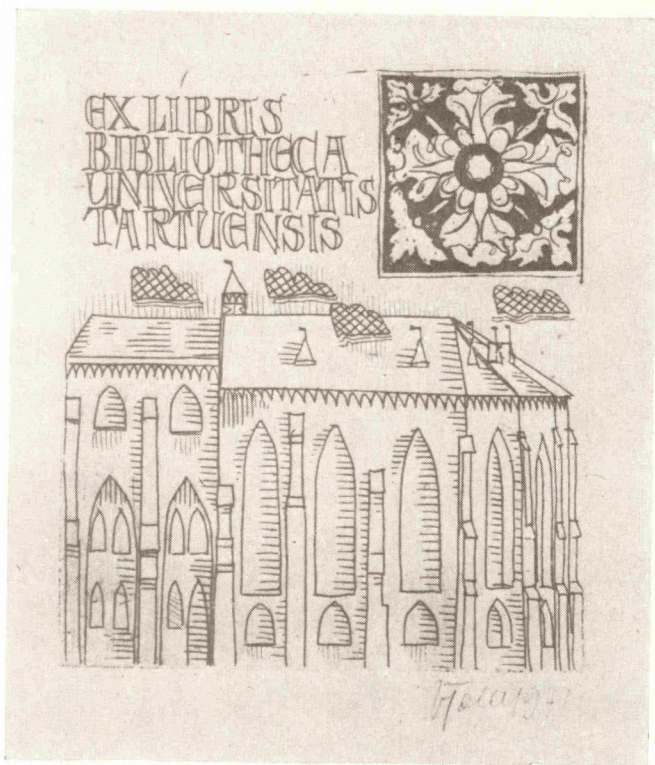
3. Söövitus. Травление. Etching.
1971. 88×79

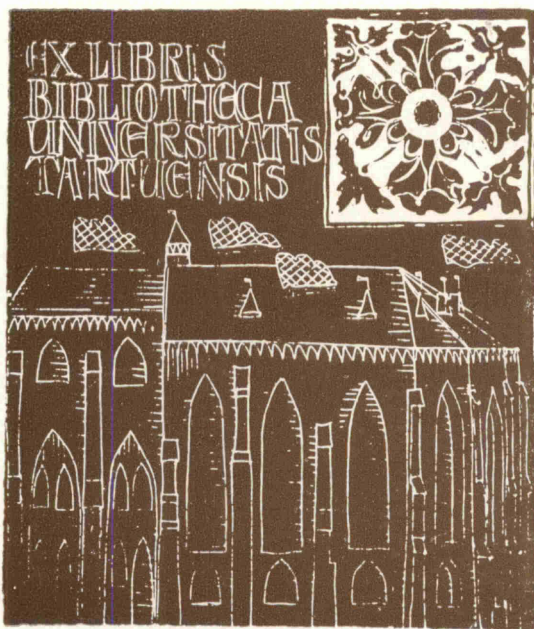
4. Söövitus. Kõrgtrükk.

Травление.
Высокая печать.
1971. 89×79

Etching. High print.

5. Ofort, söövitus. Травление. Etching.
1971. 79×69

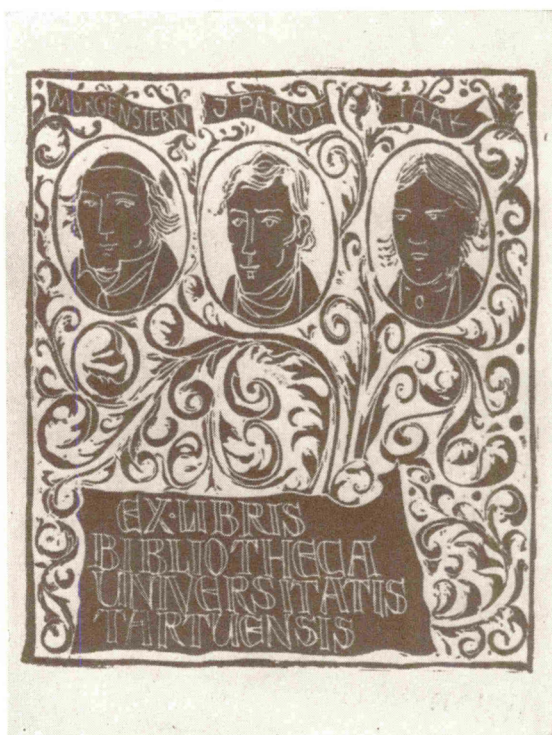
6. Ofort, söövitus.
Kõrgtrükk.

Травление.
Высокая печать.
1971. 80×69

Etching. High print.

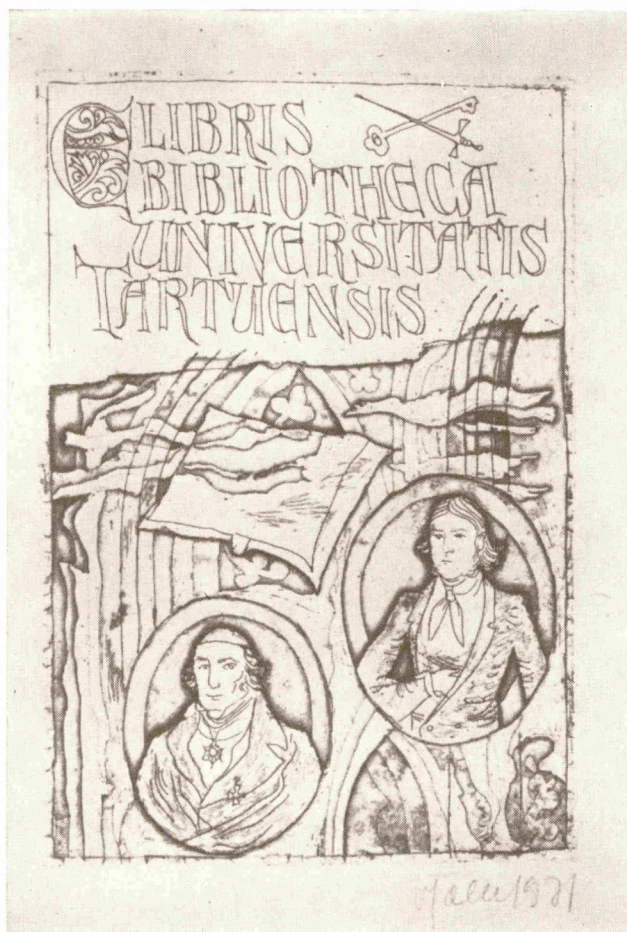
7. Söövitus. Травление. Etching.
1971. 77×68

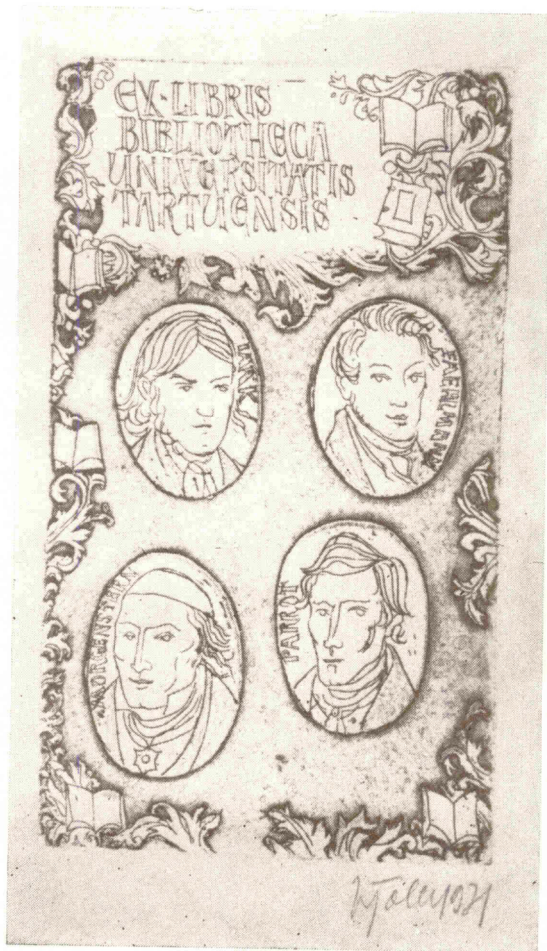
8. Söövitus. Kõrgtrükk.

Травление.
Высокая печать.
1971. 77×67

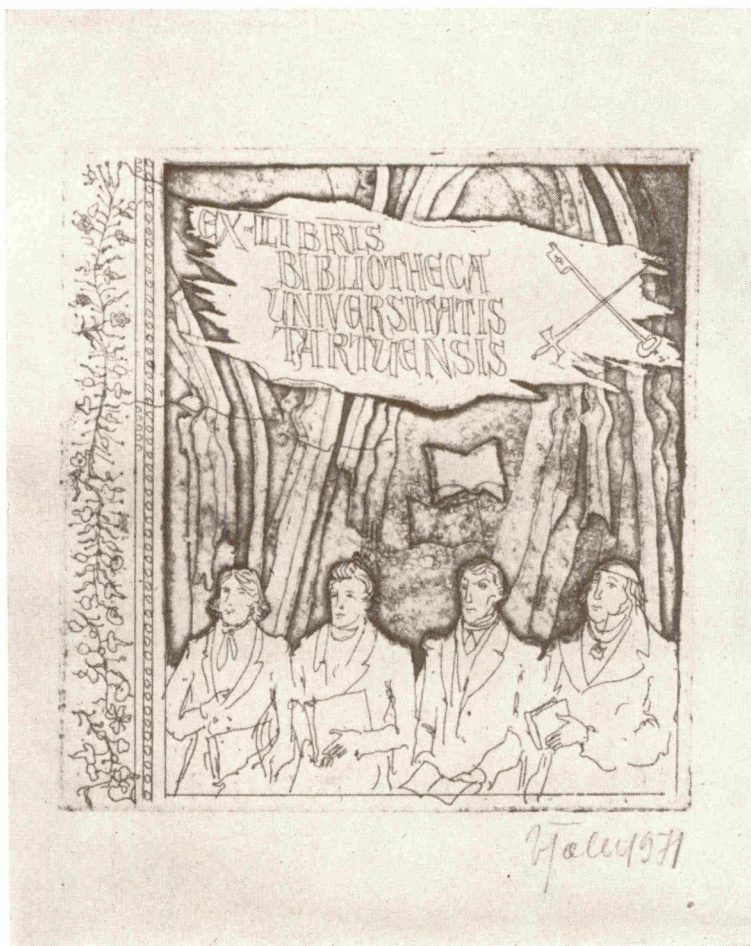
Etching. High print.

9. Söövitus. Травление. Etching.
1971. 104×70

10. Ofort. Офорт. Etching.
1971. 104×69

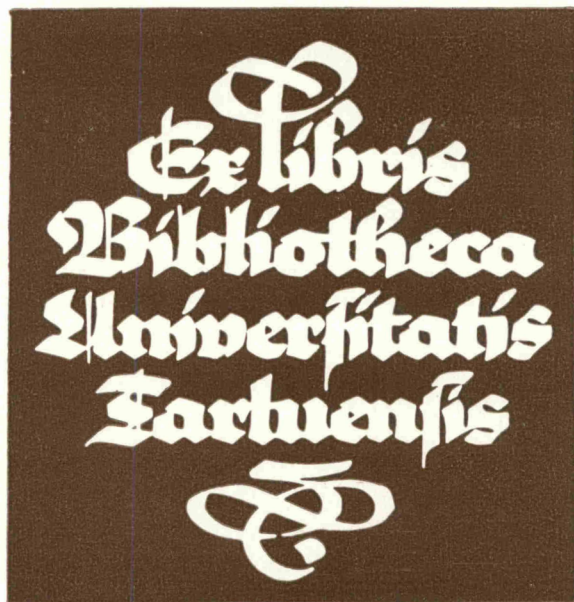

11. Ofort. Офорт. Etching.
1971. 87×83

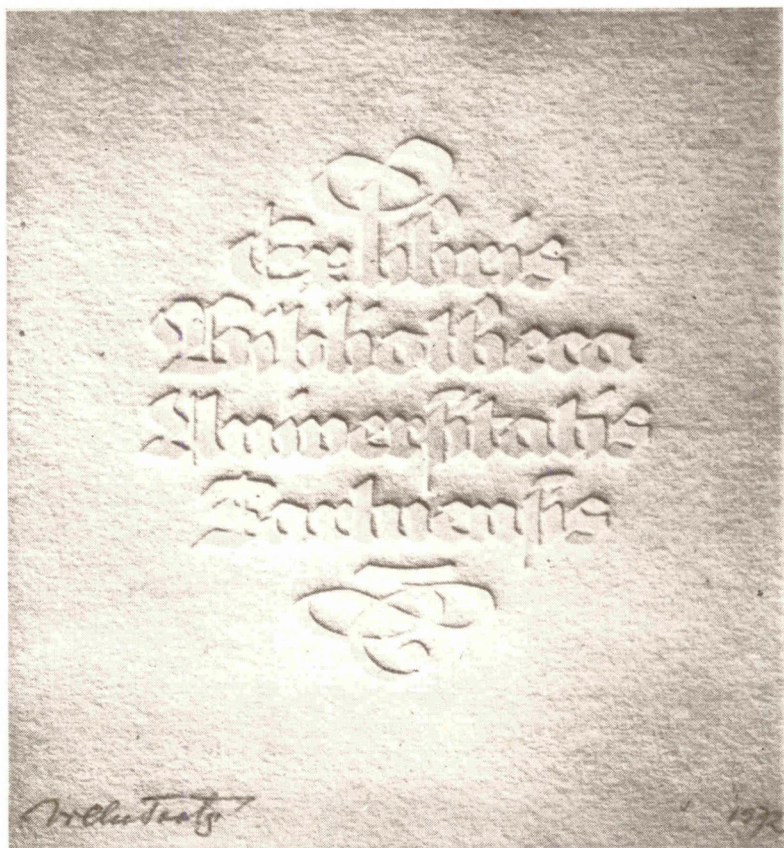
VILLU TOOTS (sünd. 1916) õppis 1937.—1939. a. Kõrgemas Kunstikoolis „Pallas“ Tartus. Töötab Tallinnas raamatugraafiku ja šriftikunstnikuna. Temalt on ilmunud raamatuid kirjakunstist ja selle ajaloo kohta. Võtnud osa näitustest Nõukogude Liidus ja välismaal. Londonis asuva rahvusvahelise kirjakunstnike ühingu „The Society for Italic Handwriting“ tegevliikmena valiti ta 1971. a. ühingu „The Society of Scribes and Illuminators“ üheksandaks auliikmeks. Samast aastast on ka Saksa FV raamatukunstnike ühingu „Bund Deutscher Buchkünstler“ korrespondentliige. 1971. a. autasustati rahvusvahelisel raamatunäitusel Leipzgis hõbemedaliga.

ВИЛЛУ ТООТС (род. 1916 г.), в 1937—1939 гг. учился в Высшем художественном училище «Паллас» в Тарту. Работает в Таллине художником по оформлению книг и шрифтам. Им написаны книги по художественным шрифтам и их истории. Принимал участие в выставках в Советском Союзе и за рубежом. Бывший действительный член международного общества художников-шрифтовиков «The Society for Italic Handwriting», находящегося в Лондоне, в 1971 г. В. Тоотс был избран 9-ым почетным членом общества „The Society of Scribes and Illuminators“. В том же году он избран членом общества ФРГ „Bund Deutscher Buchkünstler“. В 1971 г. на международной книжной выставке в Лейпциге был удостоен серебряной медали.

VILLU TOOTS (b.: 1916) studied at the Higher Art School “Pallas” in Tartu in 1937—1939. He works in Tallinn as book illustrator and calligraphic artist. He has written books on the art of writing and its history and has taken part in several exhibitions in the Soviet Union and abroad. Having been an active member of “The Society of Italic Handwriting” in London, he was in 1971 elected the ninth honorary member of “The Society of Scribes and Illuminators”. From the same year he is also a correspondent member of the society of book illustrators of German FR „Bund Deutscher Buchkünstler“. In 1971 he was awarded a silver medal at the international book exhibition in Leipzig.

12. Klišee. Клише. Cliché.
1972. 77×73

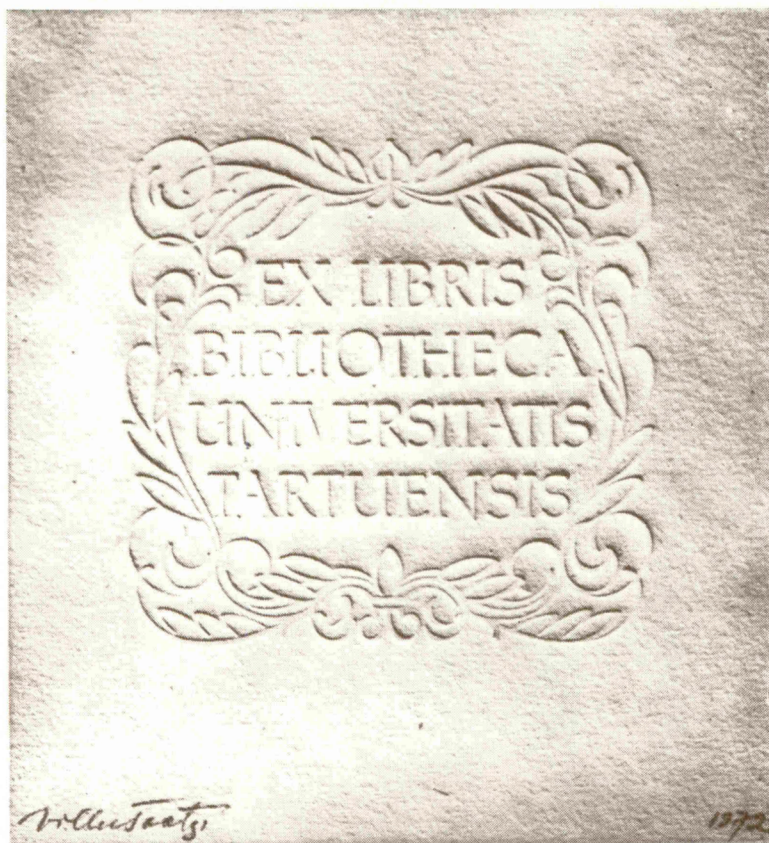
13. Kliše. Pimetrükk. Клише. Слепая печать. Cliché.
1972. 71×68

14. Кліше. Клише. Cliché.
1972. 84×75

15. Клі́шеє. Клише. Cliché.
1972. 81 × 60

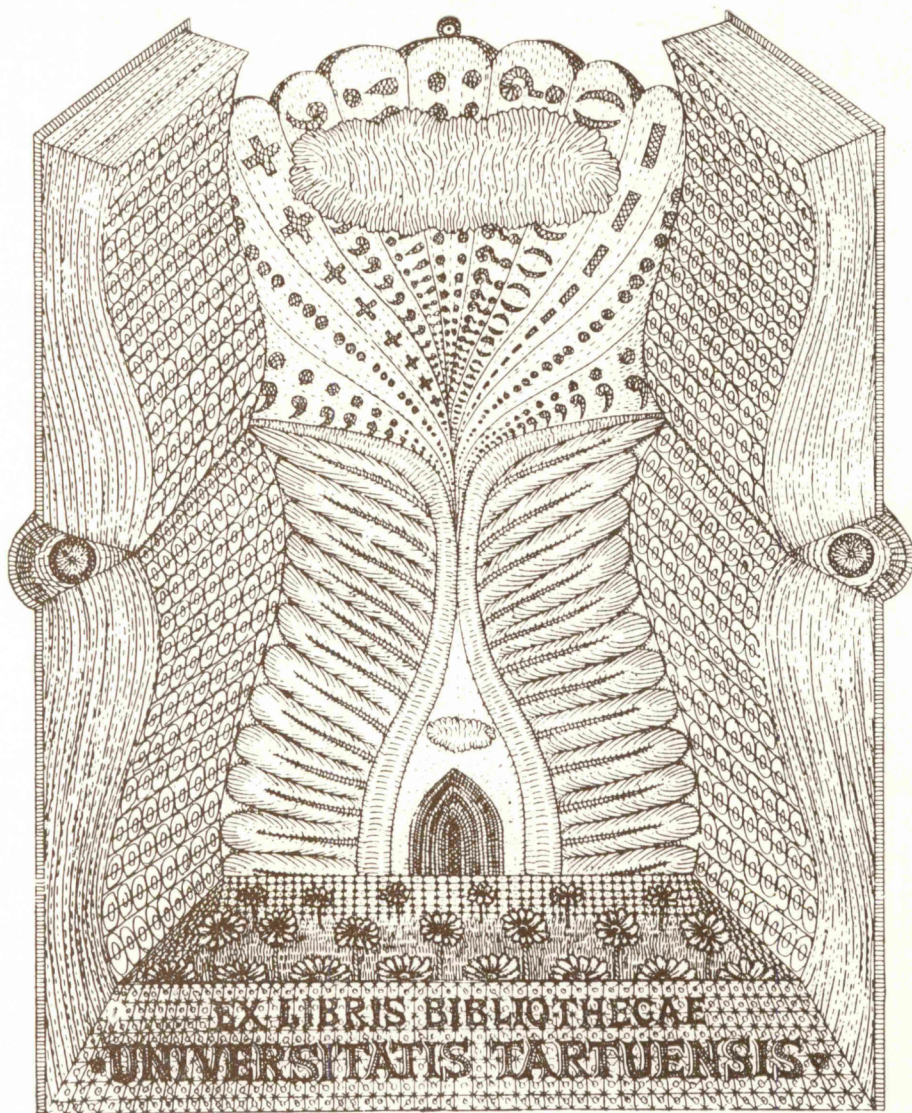

16. Kliše. Pimetrükk. Клише. Слепая печать. Cliché.
1972. 65×71

VELLO VINN (sünd. 1939) õppis 1959.—1962. a. Tartu Riiklikus Ülikoolis inglise filoloogiat (ühtlasi võttis osa TRÜ Kunstikabineti tööst) ja 1963.—1968. a. ENSV Riiklikus Kunstiinstituudis klaasehistööd, mille lõpetamise järel töötas graafikuna ENSV Liha- ja Piimatööstuse Ministeeriumi pakendi ja reklaami laboratooriumis. Alates 1970. a. tegutseb Tallinnas vabakutselise kunstnikuna. On esinenud vabariiklikel, üleliidulistel ja väljaspool Nõukogude Liitu toimunud näitustel. 1971. a. pälvis Ljubljana IX graafikatriennaalil ostuauhinna *Prix d'Emona*.

ВЕЛЛО ВИНН (род. 1939 г.), в 1959—1962 гг. учился в Тартуском университете на отделении английской филологии (одновременно занимался в художественном кабинете ТГУ), а в 1963—1968 гг. — в Государственном художественном институте ЭССР на отделении художественной обработки стекла. По окончании института работал художником-графиком в лаборатории упаковки и рекламы Министерства мясной и молочной промышленности ЭССР, а начиная с 1970 г. — в Таллине свободным художником. Его работы экспонировались на республиканских, всесоюзных и на организуемых Советским Союзом за рубежом выставках. В 1971 г. на IX триеннале графики в Любляне был удостоен почетной премии *Prix d'Emona*.

VELLO VINN (b.: 1939) studied English philology at Tartu University in 1959—1962, taking part also in the activities of the Art Studio of the university. He later studied glass embellishment at the State Institute of Art (1963—1968). After graduating he worked as an artist in the Laboratory of Advertising and Packing of the Ministry of Meat and Milk Production of the Estonian S.S.R. Since 1970 he has been a free-lance artist in Tallinn. He has taken part in republican, all-Union and foreign exhibitions. In 1971 he won the *Prix d'Emona* at the 9th Triennial of Graphic Art in Ljubljana.

17. Ofort. Офорт. Etching.
1974. 151 × 119

ENDEL VALK-FALK (sünd. 1932) õppis 1952.—1958. a. ENSV Riiklikus Kunstiinstituudis nahkehistöö eriala. 1958.—1967. a. töötas ta Tartu Nahaja Jalatsikombinaadi nahkgalanterii osakonna (hiljem Nahkgalanteriikombinaat „Linda“) peakunstnikuna ja 1967.—1974. a. TRÜ Teadusliku Raamatukogu hügieeni- ja restaureerimisosakonna juhatajana. 1974. a. siirdus E. Valk-Falk Tallinna, kus tegutses mõnda aega vabakunstnikuna, 1975. a. sügisel sai ENSV Riikliku Kunstimuseumi direktori asetäitjaks restaureerimise alal. Loovkunstnikuna on ta võtnud osa kõigist Tartu ja vabariiklikest tarbekunstinäitustest ning esinenud nahkgalanteriiesemetega paljudel rahvusvahelistel messidel ja maailmanäitustel (New Yorgis, Londonis, Tokios, Torontos, Varssavis jm.). Restaureerimistegevusega seoses on E. Valk-Falk kirjutanud teaduslikke artikleid ja esinenud ettekannetega restaureerimisalastel konverentsidel kodu- ja välismaal (1975. a. sügisel Veneetsias).

ЭНДЕЛЬ ВАЛЬК-ФАЛЬК (род. 1932), в 1952—1958 гг. учился в Государственном художественном институте ЭССР на отделении обработки кожи. В 1958—1967 гг. он работал главным художником кожгалантерейного отдела Тартуского кожевенно-обувного комбината (позднее кожгалантерейный комбинат «Линда»), а в 1967—1974 гг. — заведующим отделом гигиены и реставрации Научной библиотеки ТГУ. В 1974 г. Э. Вальк-Фальк переселился в Таллин, где сначала был свободным художником, а с осени 1975 г. работает заместителем директора Государственного Художественного музея ЭССР по реставрационным работам. Э. Вальк-Фальк принимал участие во всех тартуских и республиканских выставках прикладного искусства; его изделия из кожи были представлены на многих международных и всемирных выставках (в Нью-Йорке, Лондоне, Токио, Торонто, Варшаве и т. д.). Э. Вальк-Фальк опубликовал научные статьи по реставрации, он неоднократно выступал с докладами на конференциях по реставрационным работам на родине и за рубежом (осенью 1975 г. в Венеции).

ENDEL VALK-FALK (b.: 1932) studied ornamental leather-art at the State Institute of Art in 1952—1958. In 1958—1967 he worked as the head artist of the department of leather-work at the Shoe and Leatherprocessing Factory in Tartu (later Leatherprocessing Factory “Linda”) and in 1967—1974 as the head of the department of book restauration and hygiene at the Library of Tartu State University. In 1974 E. Valk-Falk went to Tallinn where, having been a free-lance artist for some time, he became the assistant director in the field of restauration at the State Art Museum of the Estonian S.S.R. As a creative artist he has taken part in all the exhibitions of applied art in Tartu and in Tallinn, in several international fairs and world exhibitions (in New York, London, Tokyo, Toronto, Warsaw, etc.). As a book restaurator he has written several articles and made reports at conferences on book restauration in the Soviet Union and abroad (in the autumn of 1975 in Venice).

18. Tušš. Тушь. Indian ink.
1976. 87×89

SISUKORD — ОГЛАВЛЕНИЕ — CONTENTS

TRÜ Teadusliku Raamatukogu mälestusviidad ja eksliibrised	5
Памятные знаки и экслибрисы Научной библиотеки ТГУ. Резюме . . .	8
Commemorative Bookmarks and Book-Plates of the Library of Tartu State University. Summary	9
Kaljo Põllu * Кальо Пыллу	11
Vive Tolli * Виве Толли	14
Villu Toots * Виллу Тоотс	25
Vello Vinn * Велло Винн	31
Endel Valk-Falk * Эндель Вальк-Фальк	33

Экслибрис в Научной библиотеке Тартуского государственного университета III. Памятные знаки и экслибрисы Научной библиотеки ТГУ. На эстонском, русском и английском языках. Тартуский государственный университет. ЭССР, г. Тарту, ул. Юликооли, 18. Vastutav toimetaja L. Trikkant. Korrektorid V. Lang, V. Loginova ja K. Tigane. Ladumisele antud 19. VII 1976. Trükkimisele antud 17. VII 1978. Kriitpaber 70×90¹/₁₆. Trükipoognaid 2,25. Tingtrükipoognaid 2,63. Arvestuspoognaid 1,26. Trükiarv 3000. MB-05051. Hans Heidemanni nim. Trükikoda, Tartu, Ülikooli 17/19. II. Tell. nr. 3860.
Hind 25 kop.

25 kop.